Lausunto hallituksen esityksestä 241/2021 lakivaliokunnan käsittelyä varten

Kivra Oy kiittää lakivaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä 241/2021. Lausuntomme koskee erityisesti maksuvaatimuksien toimittamista sähköisiin postilaatikkoihin.

Suomessa tarjolla olevat sähköiset postilaatikko-palvelut ovat voimakkaasti kasvavia vaihtoehtoja perinteiselle kirjepostille. Suomi on kuitenkin vertailtaessa muihin Pohjoismaihin jäänyt merkittävästi jälkeen sähköisten postipalvelujen kehityksestä. Esimerkiksi Ruotsissa tänä päivänä 5 miljoonaa ruotsalaista käyttää sähköistä postilaatikkoa, kun Suomessa palvelujen käyttäjiä on vain n. miljoona. Suomessa sähköisiä postilaatikko-palveluita ovat muun muassa OmaPosti ja Kivra sekä julkishallinnon viestien osalta Suomi.fi Viestit. Kuluttaja voi sähköisen postilaatikon avulla valita kirjepostin sijaan sähköisen toimitustavan. Tämä on tehokas, helppokäyttöinen ja ympäristöllisesti kestävä tapa vastaanottaa postipalveluita.

Hallituksen esityksessä esitetään, että sähköisiin postilaatikoihin toimittamisesta tulisi kuluttajan antaa suostumuksensa maksuvaatimuksien toimittamista varten. Esityksessä sähköinen postilaatikko esitetään poikkeavana tapana toimittaa postia kuluttajille verrattuna kirjepostiin. Kivra Oy on hallituksen esityksen perusteluista eri mieltä. Sähköinen postilaatikko on täysin rinnastettavissa kirjepostiin ja lain tulisi siksi olla toimitustapojen suhteen neutraali.

Hallituksen esityksessä esitetään lisäksi sähköisten postilaatikkojen osalta suostumukselle 12 kuukauden voimassaoloaikaa. Tätä ei tulisi laissa olla ollenkaan, vaan digitaaliset postilaatikot tulisi tältäkin osin rinnastaa kirjepostiin. Digitaalisia postilaatikkoja käyttävän kuluttajan suostumus sähköiseen toimitustapaan tulisi olla toistaiseksi voimassa niin kauan kuin hän digitaalista postilaatikkoa käyttää. Kuluttaja voi missä tahansa vaiheessa lopettaa digitaalisen postilaatikon käytön, jolloin maksuvaatimukset toimitettaisiin kirjepostissa. Digitaaliset postilaatikot mahdollistavat myös sen, että kuluttaja voi erikseen valita miltä lähettäjätaholta hän ei halua vastaanottaa sähköistä postia.

Kuluttaja ottaessaan käyttöön digitaalisen postilaatikon haluaa lähtökohtaisesti kaiken postinsa sähköisesti. Hallituksen esityksessä esitetään, että perinnän (maksuvaatimukset) toimittamistavat poikkeaisivat muusta kirjepostista. Tämä johtaisi nimenomaan kuluttajan näkökulmasta ongelmatilanteeseen, kun kuluttaja ladatessaan palvelun on toivonut ja olettanut saavansa sähköisesti kaikki kirjeet. Hallituksen esitys siten hidastaa digitalisaatiokehitystä ja luo haasteita kuluttajille sekä kestävän digitaalisen posti-infrastruktuurin syntymiselle Suomeen.

Käytännössä hallituksen esitys sulkee sähköiset postilaatikot pois perintäalan toimijoiden keinovalikoimasta, mikä johtaa tietoturvan kannalta heikompien sähköisten toimitustapojen, kuten sähköpostin käyttöön sekä kirjepostin käytön säilymiseen.

Helsingissä 4.3.2022

Ilari Abdeen
Toimitusjohtaja
Kivra Oy